

בס"ד יז' אייר ה'תשע"ז
הדלקת נרות - 19:10
צאת השבת - 20:02
רבנו תם - 20:54
שעון קיץ - לפי הלוח המדוייק של "אור החיים"

שנה שבע עשרה - עלון מס' 865
@ השבת לא אומרים "צדקתך".
@ ביום ראשון ל"ג בעומר - הילולת התנא הקדוש ר' שמעון בר יוחאי זיע"א.
@ ביום ראשון לא אומרים תחנון.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות

מפטירון: "והכהנים הלויים" (יחזקאל מד')

מרתק - ראו בעמוד 2
סיפור מההפטרה

פרשת אמור

השבת לב' לעומר
פרקי אבות - פרק ד'

מעייני הפרשה:

- ← דינים הנובעים מקדושת הכהנים.
- ← פסולי חיתון של הכהנים.
- ← פסולי מומים המקריבים.
- ← טהרת מקריבי הקורבנות.
- ← אוכלי הקורבנות.
- ← המועדים וחגי ישראל.
- ← דיני המנורה ולחם הפנים.
- ← מעשה המגדף ועונשו.

📖 "לִפְנֵי לַא' יִטְמָא בְעַמְיֹו" (כ"א - א)

אין לטמא את הנפש בעמעום (יבעמו" מלשון "גחלים עוממות") ובקרירות. יש למנוע את דעיכתו של היוצא האלוקי בנפש האדם, אלא להלחיבו בלי הרף... (הה"ק רח"ה ז"ל מאלכסנדר)

📖 "אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם במועדים"

המוציא הוצאות על החגים מקבל כפול מהקב"ה וזה מרומז בתיבה "מועד" גימטריה "מ"מ" 40- "ועד" 80, שאם מוציא 40 מקבל 80.

📖 "והוא אשה בבתוליה יקה" (כ"א י"ג)

איך יתכן גרושה ומותרת לכהן? כגון שאמרו לה מת בעלך ונישאה לאחר, ולאחר מכן הופיע בעלה, שכהן היה, והיא מותרת לחזור אליו אף על פי שנתגרשה מבעלה השני. (יבמות צ"ב)

📖 "לא יטמא בעל בעמיו" (כ"א ד)

איך יתכן שרואים אדם עובר על איסור דאורייתא ואין מעירים לו על זה, גם אם יודעים שיציית? כהן, שעה שהוא יושב ולומד בבית המדרש וגילו מת בשכונה, לא צריך להודיע לו על כך (ויפסיק לימודו) וכן, אם רואים אדם לובש כלאיים אין חייבים להעיר לו על כך. (רא"ש ברכות י"ט)

📖 "וימים השמיני והכלאה" (כ"ב ל"ב)

יש הבדל בין "והכלאה" לבין "ומעלה". הכלאה - מציין את הזמן שלאחר היום שמדובר בו כמו: ומיום השמיני והכלאה, פירושו: שהיום השמיני בכלל. וכן: "ויהי שאול עוין את דוד מהיום ההוא והכלאה" - היום ההוא בכלל. ואילו ומעלה - מציין את הזמן שלאחר מכן, כמו מבן ששים שנה ומעלה, ואין שנת הששים בכלל. (מלבי"ם)

📖 "וינצו במחנה בן הישראלי ואיש הישראלי..."

לא פרט הכתוב שם כל אחד מהם - להורות שהיו שניהם פגומים. כי כל היוצא לריב מהר, ודאי הוא שאינו מן האנשים הנודעים בשמם אלא מן הפחותים, אנשי בליעל, אנשים בלי שם.

📖 "הסידו ממשל מדרד עמי!" העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

📖 "כי לחמו הוא" (כב, ז)
הכהן התפרנס רק מן הקודשים שהביאו בני ישראל מדובר באנשים מזרע אהרן הכהן שהגיעו למצבים שונים של טומאה. טומאתם תותר עם ערב (לאחר השקיעה) כדי לאפשר להם לאכול. אין להם מאכל אחר מלבד התרומה, ועל זה מורה הפסוק 'כי לחמו הוא', ולא מאכל אחר, כלומר רק זאת פרנסתם.

📖 "וכל החללו... שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדישכם"
אומר החפץ חיים זצ"ל: כל יהודי הוא בבחינת חייל בדרגה גבוהה המראה על קירבתו למלך. לכן עליו להתנהג בצורה מכובדת שמא יחלל את כבוד מלך מלכי המלכים... (ב. בר דין הי"ו)

📖 "שור או כשב או עז כי יולד, והיה שבעת ימים תחת אמיו" (כב, כז)
התורה מתחשבת ברגשותיהם ובצערם של בעלי החיים. כמו-כן איסור השחיטה באותו יום של חיה ובנה (פסוק כ"ח) הוא מטעם של צער בעלי חיים.

📖 "את כספך לא תיתן בנשך וברביית"
שאלו למה עוסקי הרביית לא יקומו לתחיה? עונה ר' יהונתן אייבשיץ זצ"ל בייערות הדבש: כשרוצה לקום לתחיה אומרים לו: אין צורך שתקום, תמשיך לישון גם ככה בשנתך הכסף עובד בשבילך !!! (ב. בר דין)

פינת הניבים והפתגמים

כָּבֵשׁ פָּנָיו בְּקִרְקַע = הַסְתִּיר פָּנָיו מִבּוֹשָׁה או מִצָּעַר.
דוגמה: החשמלאי והמכונאי שנתפסו בהונאת הקלוחות כָּבֵשׁוּ פָּנֵיהֶם בְּקִרְקַע בְּהִגָּיעַם לְבֵית הַמְשַׁפֵּט.

מקור: "ויעמדו שני-האנשים אשר-להם הריב" [דברים יז]. עבדו של ינאי המלך הרג נפש. אמר שמעון בן שטח לחכמים: תנו עיניכם בו ונדוננו שלחו לינאי המלך: עבדך הרג נפש. שגרוה להם. שלחו לו: בוא אף אתה לכאן... בא ונתנו לו פסא אצל שמעון בן שטח וישב. אמר לו שמעון בן שטח: ינאי המלך, עצמד על רגליך ויעידו בך. אמר לו: לא קשתאמר אתה אלא כמו שיאמרו חבריך. נפנה לימינו כָּבֵשׁוּ פָּנֵיהֶם בְּקִרְקַע, נפנה לשמאלו - כָּבֵשׁוּ פָּנֵיהֶם בְּקִרְקַע. אמר להם שמעון בן שטח: בצלי מחשבות אתם. בוא בעל מחשבות ויפרע מכם דברים [סנהדרין יט, ב']. דומה לכתוב "הוריד לארץ ראשו" [איכה ב.]. (ניבונכו)

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי" : <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

"בניד בשחילי זחיים" - חינוך
חינוך ללימוד תורה

"אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם... חז"ל דרשו מהפסוק: "אמור... ואמרת", להזהיר גדולים על הקטנים. חובתם של ההורים להקנות לילדיהם חינוך יהודי מעולה, מהווה את אחת המצוות הבסיסיות. חובה זו מודגשת בפרשה הראשונה של "קריאת שמע". מופיע הציווי: "ושנת לבניך" (דברים ו', ז'). "קבלת עול מלכות שמים" אינה מצטמצמת במה שמקבל האדם על עצמו, הוא חייב להקנות ערך זה גם לילדיו אחריו. ההורים חייבים ללמד את ילדיהם תורה החל משחר ילדותם. לימוד התורה בישראל החל מן הגיל הרך, היה לתופעה קבועה בעם ישראל. זמן רב לפני שכל העולם סביב ידע חינוך מהו, עסקו בישראל בהוראה, עד שהביטוי "תינוקות של בית רבן" הפך למושג נפוץ ומקובל. מחנך מעולה משול לכוס המלאה על כל גדותיה. כל זמן שממשיכים ליצוק לתוכה היא שופעת, עד שכל סביבותיה מתברכים ומושפעים ממנה. כך גם דמותו של מחנך אידיאלי. הוא עסוק תדיר בהשתלמות עצמית, ומן התכנים החיוניים הרבים שהוא יוצק לתוכו, מושפעים המחונכים על ידו.

ר' שבטליון בר יוחאי זי"ע
 חי בזור השני שלאחר חורבן בית שני. בימיו של רשב"י לא נראתה הקשת בענן, כי זכות רשב"י הגנה על כל הדור. היה תלמידו של ר' עקיבא ומיד לאחר נישואיו עזב את ביתו וגלה למקום תורה ללמוד בישיבתו של רבו ר' עקיבא. במשך 13 שנה למד שם. כשנאסר ר' עקיבא בבית האסורים, סיכן רשב"י את נפשו ונכנס לשם במסירות נפש כדי ללמוד תורה. כל זמן שישב רשב"י לפני ר' עקיבא הסתיר את מעלתו וגדולתו ואף אחד לא הכיר את כוחו חוץ מרבו. אמר לו: **"דייך, שאני ובואי מכירים את כוחך!"**
 בקדושתו העצומה זכה רבי שמעון לקיים בשלמות את הוראת רבו **"ואהבת לרעך כמוך"** ולהשרישה בלב תלמידיו עד שתקנו את פגם תלמידיו רבי עקיבא.

"עליה למרום, שביית שבי"

בפסוק זה נרמז שמו של התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, שכן **"שבי"** הם ראשי תיבות של שמעון בר יוחאי. ושמו **יוחאי** רמוז בפסוק **"כי לא תשכח מפני זרעו"**, שזכות הזרע הקדוש המיוחס לו, ביטל את שפחת מישראל. (אורה של תורה)

פרכה והצלה
 לחיים וישועה בהן-ישראל שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות והצלחה לכל ילדיהם שיתגשמו כל משאלות ליבם לטובה

פרכה והצלה
 לטוביה ומיטב מנצור על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות והצלחה לכל ילדיהם שיתגשמו כל משאלות ליבם לטובה

פרכה והצלה
 לפנחס ודוידה ישראל על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות והצלחה לכל ילדיהם שיתגשמו כל משאלות ליבם לטובה

רפואה שלימה
 לשיבואי דידי בן ביבי הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות עם רעייתו ביבי

שיעור התורה הגדול בתבל
 ארגון **"אברהם יגל"** משדר בלויין בל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג **יחזק יוסף שליט"א** בבית הכנסת **"אוהל מועד"** בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים **סעודה רביעית**, בחסות **"בית הלחם"**

כל הישועות והברכות
 לשיבתאי ושרה מוסאי הי"ו שתדמו לסעודה הרביעית בלויין זכות מרן **עובדיה יוסף זצ"ל** שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה. זכות המצוה תעמוד להם שיתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה, וירונו נחת מכל יוצאי חלציהם. **זיווג הגון לאיל בן שרה הי"ו** להבדיל לעיני אברהם בן יהודה ז"ל

רפואה שלימה
 לליאור שרעבי בן אילנה הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות עם רעייתו אסתר

רפואה שלימה
 לאהרון ככפון בן זיוה הי"ו **לאהיה עזיזי** בן אורטל הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיהם. שיחזור לאיתנם הראשון ויזכו לשנים רבות טובות ונעימות

רפואה שלימה
 לניסים כלזרי בן מרים הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות עם רעייתו טובה

כל הישועות והברכות
 ליעקב ולידה הרוני הי"ו שתדמו לסעודה הרביעית בלויין זכות מרן **עובדיה יוסף זצ"ל** שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה. זכות המצוה תעמוד להם שיתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה, **זיווג הגון במהרה משורש נשמתם לאורטל, אושרית ודניאל-שמואל הי"ו** להבדיל לעיני טובה בת שאוקט ז"ל

לעיני החסיד והצנוע **יחיא גולן** בן יוסף ז"ל השבת פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו

לעיני הצנוע והענו **חיים יאיר נסימי ז"ל** בן ישעיה ודליה שיחיו שימליץ טוב בעד משפחתו

לעיני הישר והענו **אברהם מוסאי** בן יהודה וחננס ז"ל **ביום שבת משמרה בשעה 12:30** בכולל **"תפילה למשה"** ביום שלישי כ' אייר 18:15-עליה לבית העלמין 19:00-מנחה, דברי תורה, ברכות וערבית בכולל **"תפילה למשה"**

פרכה והצלה
 ליעקב ויפה אסגלי שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות והצלחה לכל ילדיהם שיתגשמו כל משאלות ליבם לטובה

פרכה והצלה
 למושה ויפה משה שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות והצלחה לכל ילדיהם שיתגשמו כל משאלות ליבם לטובה

שבת שלום זמבודך

רפואה שלימה והחלמה מהירה :

לעיני נשמת :
 מנשה אגדי בן טובה וראובן ז"ל נחמיה יוס-טוב בן טאוס ושולם ז"ל רבקה ישראל בת ברוד ז"ל אמיל גרינברג בן דינה ז"ל רוזה אייל בת שרה ז"ל אסתר אמיתי בת נרגיס ז"ל רינה עדיקה בת חסינה ז"ל רבקה אביבה בת יקוט ז"ל

לעיני נשמת :
 מרדכי לארי ז"ל מרים הי"ו ניסים דויד בן שרה הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת רבקה בת שרה מנב"ת חנה דויד בת שרה מנב"ת דינה מוסאי בת חנה מנב"ת לידה הרוני בת מרי מנב"ת לדיה נסימי בת גורגיה מנב"ת

לעיני נשמת :
 הרב ישעיהו מהצרי ז"ל בן יוסף הי"ו לירן מלכה ז"ל בן ריטה שחיה' ניסן אברהם בן נהיית ז"ל שמואל אברהם בן גולשן ז"ל רחל מוסאי בת ביבי ומרדכי ז"ל יוסף כרמי בן רחל ז"ל אילנה גולברי בת טורן ז"ל אסתר מנחם בת פרחת ז"ל

לעיני נשמת :
 מנשה אגדי בן טובה וראובן ז"ל נחמיה יוס-טוב בן טאוס ושולם ז"ל רבקה ישראל בת ברוד ז"ל אמיל גרינברג בן דינה ז"ל רוזה אייל בת שרה ז"ל אסתר אמיתי בת נרגיס ז"ל רינה עדיקה בת חסינה ז"ל רבקה אביבה בת יקוט ז"ל

לעיני נשמת :
 מנשה אגדי בן טובה וראובן ז"ל נחמיה יוס-טוב בן טאוס ושולם ז"ל רבקה ישראל בת ברוד ז"ל אמיל גרינברג בן דינה ז"ל רוזה אייל בת שרה ז"ל אסתר אמיתי בת נרגיס ז"ל רינה עדיקה בת חסינה ז"ל רבקה אביבה בת יקוט ז"ל

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

הילולת רשב”י - ל”ג בעומר

יום ל”ג בעומר הוא יום שבו מרבים בשמחה לכבוד רבי שמעון בר יוחאי זיע”א, והוא יום ההילולא. רצונו היה שישמחו ביום זה, ויש נוהגים לערוך לימוד בליל ל”ג בעומר במנין, וללמוד שבחי רשב”י המפוזרים בזהר ואדרא זוטא ומנהג יפה הוא. ויש נוהגים ללכת על קבר רשב”י במירון בל”ג בעומר, אבל עדיף ללכת בזמן אחר, כי כיום אין הצניעות נשמרת במקום קדוש זה, ורבות ננות שבאות בבגדי פריצות ופוגעות בקדושת המקום ומחטיאות את הרבים, וגדול עוונן מנשוא. ומלבד זה יש נוהגים לשחוט שם בהמות ולאכול, מבלי לבדוק אם השוחט בקיא בהלכות שחיטה ובדיקת הבהמה, ואם הוא ירא שמים. וגם רבו המכשולים בענין הניקור מחלב דאורייתא שהוא איסור כרת, ולכן שומר נפשו ירחק מהם, וילך בזמן אחר.

תפילה

הגמרא אומרת שיכול רבי שמעון בר יוחאי לפטור את כל העולם כולו מן הדין. וכתוב בזהר הקדוש שתפילתם של ישני עפר אלו עושה רושם גדול בשמים (זהר ת”כ דף ת”ז) והעולם מתקיים בזכותם. לכן אנחנו משתטחים על קברו ומבקשים ממנו שיתפלל עלינו ועל עם ישראל כולו.

לימוד

טוב ללמוד מתורת הצדיק ולהזכיר מעשיו על קברו (זהר, זכור א'): ובמיוחד טוב לקרוא מהזוהר הקדוש ליד קברו של הרשב”י ובנו, שעל פי הכתוב בזהר בזכות לימוד זה יצאו מהגלות ברחמים.

שמחה

כתב מהר”ח בשער הכוונות, שיש להרבות ביום זה בשמחה, כמו שסיפר רבנו האר”י ז”ל, שכך היה רצונו של רשב”י שישמחו ביום זה. ועל כן טוב לשיר שיר קדוש זה שחובר ע”י הרב שמעון לביא זצוק”ל שרמוזים בו סודות גדולים מענין הרשב”י זיע”א ובכללם שהיה כעין כהן גדול שאוהב את עם ישראל, מוסר נפשו עליהם ויכול לכפר על כולם.

מערת רשב”י

הגמרא מספרת שאליהו הנביא נמצא לעיתים בפתח מערתו של רשב”י. וכשבא רבי חיים בן עטר בעל אור החיים הקדוש לקבר הרשב”י הוא זחל על ארבעתיו במעלה ההר לגודל קדושת הרשב”י, אחר כך זכה להרגיש במקום ריח נן עדן בעת לימוד התורה שם. וכשבא רבי יוסף חיים בעל הבן איש חי זיע”א לארץ ישראל, עלה לציון הרשב”י ומרוב שמחה של קדושה חיבר במקום שיר קדוש זה שיש בו שבחי הרשב”י וגודל כוחו לזמר עריצים ולהציל את כלל ישראל שיאמרו אותו בשמחה כתפילה בכוונה רבה.

צדקה

בשעה שאדם נמצא במקום קדוש זה, יש בכוחו להתעלות ולכן יפריש סכום כסף לצדקה, לשיבה או לבית הכנסת, או שיפריש כסף כדי שיקנה בו ספרי קודש לילדיו ויאמר: ”הריני מפריש סכום כסף זה לזכות רבי שמעון בר יוחאי זיע”א. והריני מקבל על עצמי בלי נדר להתחזק בעבודת ה' יתברך ובמיוחד הריני מקבל על עצמי להניח תפילין יום יום, לשמור טהרת המשפחה, לשמור שבת כהלכתה, ללמוד תורה יום יום, לשלוח בניי לחינוך דתי, לשמור פי מלשון הרע ולהיזהר מכעס.

טעם ההדלקה

ימי הספירה ניתנו בכדי להאיר את החשיכה. אפשר לתת טעם לזה שמרבין בנרות ועושי מדורות ביום זה, להורות שימי הספירה ניתנו בכדי להאיר את חשכות החומריות, ודבר המסוגל לזה הוא תורתו של רשב”י, ספר הזוהר, ולכן מרבין בנרות בהילולא דיליה, וזה על דרך הכתוב כי אשב בחשך, ד' אור לי. (איבא דאברהם)

הידעת? סיפור מההפטרה

פרשת אמור: מפטירין יחזקאל מ”ד פסוק טו
לאחר שקראנו בפרשת קדושים את המצוות וההלכות הקשורות לכלל עם ישראל, בפרשתנו נלמד על המצוות וההנהגות הקשורות לנבחרים העם ואלו הם הכהנים משרתי הקודש. הוראות לאופן התנהגותם בבית המקדש, ובחיי היום יום. הכהנים מסמלים את הדבקות בה' ואת השאיפה לשלמות לכן עליהם להופיע במלוא הדרם. כהן בעל מום נפסל לעבודה. כשם שיש להקפיד על קדושת המקדש וטהרתו, כך יש להקפיד על קדושתם וטהרתם של העובדים במקדש - הכהנים. המצווה היא גם על בני ישראל לשמור על מעלתם וקדושתם של הכהנים: ”וקדשתו כי את לחם אלוהיך הוא מקריב, קדוש יהיה לך כי קדוש אני ה' מקדישכם”.

בהפטרה:

בתחילה משבח הנביא יחזקאל את ”הכהנים הלויים בני צדוק אשר שמרו את משמרת קודשי בתעוה בני ישראל” כשמרדו עם ישראל בה' ועבדו לאלילים, הכהנים בני צדוק לא נסחפו אחרי העם ועבדו את ה' באמונה שלמה. ולכן השכר שיקבלו לעתיד לבוא בבית המקדש השלישי שבנוסף לעבודת הקודש בהקרבנות קורבנות הם יורו את ההלכות הכתובות בתורה לעם ישראל, הם הרבנים והם השופטים, כמפורט בהפטרה בפסוק כג' ”ואת עמי יורו בין קודש לחול ובין טמא לטהור יודיעם” (יפסקו הלכות). ועל ריב המה יעמדו למשפט במשפטו ישפטהו”’. ולמה תפקיד השיפוטי מוטל על הכהנים? כי זה בדמם, כמו אהרון אביהם ”אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה” כך בניו יעשו שלום בין איש לאחיו ובין איש לאשתו. ולפי ההפטרה שנקרא השבת יש סתירה בין הנבואה של יחזקאל לבין הכתוב בתורה. בהפטרה כתוב ”ויהיה בבואם אל שערי החצר הפנימית בגדי פשתים ילבשו ולא יעלה עליהם צמר” ואילו בתורה כתוב שלבשו הכהנים בבית במקדש צמר עם פשתים. לפי רד”ק יהיה חידוש בבית המקדש השלישי. לפי המלבי”ם כוהן הדיוט יתעלה להיות בדרגה של כהן גדול. ועוד סתירה: ”ואלמנה וגרושה לא יקחו להם לנשים כי אם בתולות מזרע בית ישראל והאלמנה אשר תהיה אלמנה מכהן יקחו”’. (פסוק כב') מדובר על כל הכהנים. בתורה יש חילוק בין כהן הדיוט לכהן גדול לגבי נישואין. לכהן הדיוט מותר לשאת אלמנה ולכהן גדול אסרה התורה לשאת אלמנה ומותר לו רק בתולה. ויש עוד הרבה סתירות.

שנו חכמים: ”אמר רב יהודה אמר רב, ברם זכור אותו האיש לטוב וחנניה בן חזקיה שמו שאלמלא הוא, נגנו ספר יחזקאל” שיש בעליה ודרש כל הסתירות. ובמסכת מנחות מה' ע”א כתוב שאליהו הנביא יתרץ את כל הסתירות ויגאלנו בקרוב, אמן. (בברכת השם ג.י.פ.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

סיפור מחיי הישיבה

תיארת לי עצמי שהוא ממתין לשיחה חשובה. הטלפון שלו צלצל, מיהר האיש לענות לו, ומתוך התרגשות לא שם לב שזוג אוזניים נוסף שותף לשיחה המסעירה שניהל בטלפון. מתוך הדברים הבנתי שהאיש מדבר עם עסקן חשוב, שעוזר לו למצוא ישיבה מתאימה לנב שלו. "הוא ילד מאוד רגיש", אמר האבא לעסקן הנכבד, "בשיעור שלו יש בחורים שלא מתחשבים בכך שהוא נמוך כל כך, ומדי פעם הם לועגים לו, מורידים לו את הבגדים על זה, העצמי". "בתחילה ניסיתי לעודד אותו להתגבר על זה, ולהתעלם מהלעג של החברים, הסברתי לו שהיו רבנים חשובים מאוד שהיו נמוכים כמוהו ואפילו נמוכים יותר ממנו, אבל בתקופה האחרונה הגיעו הדברים לכדי כך שהבן שלי פשוט מפחד לצאת מהבית. אני חייב להעביר אותו לישיבה שבה יתייחסו אליו יפה, יעודדו ויטפחו אותו, ולא יפגעו בנפשו העדינה". ריחמתי על הבחור האלמוני הזה. לקחתי את הדברים לתשומת לבי, והחלטתי שמכאן ולהבא אני אשתדל יותר שלא לעקוץ בחורים רגישים.

ראש חודש אייר הגיע, בין הזמנים הסתיים. שמחתי מאוד לחזור לישיבה. אני בחור חברותי מאוד, ובבין הזמנים אני מרגיש קצת בודד. וכשאני לבד בבית אני לא מספיק מתאמץ לקבוע לי עיתים מסודרות ללמוד גמרא. לשיבה הגעתי עם חיוך רחב. הרגשה של התחדשות מרחפת באוויר. הנה שרוליק מגיע לפנימיה כשהוא גורר מזוודה ענקית ועוד שתי שקיות שעומדות להתפקע מהתכולה המרובה שנדחקה אל תוכן: "אני מקווה שהשארית במזוודה מקום גם לבגדים ולכלי מיטה", אמרתי לו בדאגה, "או שבעצם כל המזוודה שלך מלאה רק בשניצלים...?" כשהתבררם פרצו בצחוק על חשבוננו של שרוליק, שכזכור סובל מעודף משקל חריג, הברקתי עם עקיצה חדשה: "בעצם זה לא שניצלים. תבינו, הוא צריך בגדים מספיק גדולים שיתאימו למידותיו".

"שמעתם מי עבר לישיבה אחרת?", הגיע אליהו בריצה ועורר את הסקרנות שלנו: "שמוליק פרידמן עבר לישיבת 'אחוות רעים' בצפון הארץ".

לרגע כבר עמדתי לשחרר הלצה עסיסית על חשבוננו של פרידמן. אבל עוד לפני שפתחתי את הפה כדי לעשות זאת, הרגשתי כאילו נפל לי קיר בטון על הראש. נזכרתי בשיחה ששמעתי באוטובוס לירושלים. נזכרתי באותו אבא שסיפר בכאב נורא על הילד שלו שלומד בישיבה וחבריו לועגים לו בגלל קומתו הנמוכה. הבנתי באיחור שייטכן שאותו אברך לחוץ ומודאג הוא לא אחר מאשר אביו של שמוליק פרידמן שלנו. הבנתי שהעקיצות שלי, היו הרסניות כלפי שמוליק הנמוך.

עזבתי את קבוצת החברים ופניתי לשבת במקומי בבית המדרש כשהחשק והשמחה ממני והלאה. העיניים שלי נפתחו ובאותו רגע הבנתי שאני לא סתם 'פלפל' - אני 'פלפל שחור', כי אני משחיר את חייהם של החברים שלי. ימים ארוכים של חרטה ותהייה עברו עלי. הבנתי שאני צריך לבקש את סליחתו של שמוליק, אבל לא אזרתי כוחות נפש כדי לעשות זאת בפועל. במקום זאת התחלתי לשמור יותר על הפה שלי, גזרתי על עצמי יתענית עקיצות מאותו יום ולכל החיים. אני לא רוצח, אני לא בהמה. אני בחור עם לב טוב, ואם נולדתי 'פלפל', כנראה שהתפקיד שלי הוא להפוך אותו ל'פלפל כבוש', לכלוא אותו בקופסת שימורים, ולשמור על הנשק הקטלני שיש לי בפה כדי שלא לפגוע באיש. כבר ביקשתי סליחה מחברים רבים בישיבה, אבל משמוליק עדיין לא ביקשתי. עכשיו, אני רוצה לעשות זאת, יש לי כבר תוכנית איך לפייס אותו. אני מאוד מקווה שהוא יסלח לי, אבל אני יודע שהחלק היותר חשוב והיותר קשה הוא לדאוג שלא לפגוע עוד בשמוליק או בכל אחד אחר. (יעקב א. לוסטיגמן)

מאז שהייתי ילד קטן התבלטתי בחריפות יתירה ובכל הזדמנות היתה לי עקיצה שנונה לומר. כך זכיתי בהערכתם של כל סובבי, עד הסיפור שקרה לי עם שמוליק פרידמן. פעם ניגשתי לחבר שסובל מעודף משקל, ובחיוך של יטוב לבי שופע, שיבחתי אותו על כך שהוא עובד על המידות שלו: "בכל פעם שאני רואה אותך אני ממש מקנא בך איך שאתה מצליח ככה להתעלות במידות. במיוחד כשאני רואה אותך יושב ליד הצלחת ושואב את כל תכולתה". בעוד שרוליק מחוויר ומסמיק חליפות, אני כבר עברתי לשמוליק מהשולחן הסמוך: "מה יהיה איתך שמוליק?" נזפתי בבחור שהתבלט בקומתו הנמוכה, "אתה חייב להתחיל לאכול שמרים כדי שתתפח קצת. עם כאלו רגליים קצרות אתה לא תגיע רחוק". בהמשך עברתי לאחלן הסובל מגמגום קל: "אלחנן הצדיק!" טפחתי על שכמו בעליצות בעת שהיה בעיצומה של ברכת המזון, "תישמע אני חושב שצריכים ללמוד ממך איך מברכים ברכת המזון. אתה ממש אומר מילה במילה. לפעמים אתה אפילו חוזר על אותה מילה שתיים או שלוש פעמים". אבל הכי אהבתי להתבדח על חשבוננו של ברוך שלמה התמים. העקיצות ששיגרתי לעברו היו חריפות במיוחד. פעם ראיתי אותו יוצק לעצמו מרק עם מצקת גדולה במיוחד מהסיר הענק: "ברוך שלמה", אמרתי לו בטון של יועץ סתרים, "אני מציע שתיקח אתך את המצקת הזאת הביתה". בתמימותו חשב ברוך שלמה שאני מתכוון ברצינות והתחיל להסביר לי שיש להם בבית כבר שתי מצקות. "תביין", אמרתי לו כמשתתף בצער, "בפעם הבאה שיחלקו שכל, כדאי שתהיה לך מצקת גדולה כדי שתוכל לקחת מנה גדושה".

החברים שלי היו מכנים אותי 'פלפל', ואמרו שאני בחור מפולפל שתמיד יש לו מה לומר. העקיצות הללו פשוט קפצו לי מהבטן וברחו לי מהפה כי התכוונה הזאת היא חלק מרכזי מהאישיות שלי.

אני מתאר לעצמי שאתם מזדעזעים לקרוא את הדברים הללו, ולא מבינים איך יכולתי להיות כזה בחור רע, עם לב של אבן שאינו מתחשב באחרים, אבל האמת היא שאני עצמי לא הרגשתי רע עם עצמי, כי באמת שהיו לי עקיצות הרבה יותר גרועות ורק בגלל הלב הרחום שלי נמנעתי מלומר אותן בקול רם. אני פלפל. אני סברס. הסברס לא אשם בזה שהוא דוקר ועוקץ וגם שאנחנו נמצאים בישיבה, כולם אורבים 'אקש', ואם לא העקיצות שלי הם יחפשו שעשועים אחרים שעלולים להיות מסוכנים יותר מבחינה רוחנית ומבחינה פיזית. האמת שבסתר הלב כן הרגשתי שאני מתנהג בצורה לא ראויה. כשנהגתי כלפיהם בעוקצנות, נזכרתי במה שאמרו חז"ל ש"נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים". אבל הדחקתי את המחשבות הללו, והשקטתי את המצפון שלי בטענות שונות ומשונות. ההתנהגות שלי השתנתה מהקצה אל הקצה רק אחרי הסיפור שקרה לי עם שרוליק פרידמן. זה היה בחודש ניסן האחרון. נסעתי באוטובוס מבני ברק לירושלים, כדי לעזור לסבא וסבתא שלי להתכוון לפסח. אני מאוד אוהב לעזור לסבא וסבתא, גם כי זו מצווה גדולה וגם כי במהלך הניקיונות לפסח זה זמן נפלא לשמוע סיפורים נפלאים על העבר. בספסל שלפני יושב אברך כבן ארבעים, שנראה היה מודאג מאוד. כל הדרך הוא החזיק את הטלפון הסלולרי שלו ביד, והציץ בו מדי פעם בעצבנות.